

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ Public Opinion Poll about Public Universities

พาจิตชนัด ศิริพานิช*
Pachitjanut Siripanich, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่ในวัยทำงานเกี่ยวกับภาระหน้าที่และคุณภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ คุณภาพของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐ และการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ ทำการศึกษาโดยใช้การสำรวจด้วยตัวอย่างขนาด 2,025 คน จากทั่วประเทศ โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ทำการแบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิต่าง ๆ 5 ชั้นภูมิ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก และภาคใต้ และในแต่ละชั้นภูมิจะสุ่มตัวอย่างขนาด 405 คน จากกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 120 คน พนักงานบริษัทเอกชน/นักธุรกิจ 120 คน ผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ เกษตรกร กรรมกร และคนขับแท็กซี่ 120 คน และผู้นำชุมชน/ผู้นำท้องถิ่น 45 คน

การสอบถามความคิดเห็นจะมี 3 ลักษณะ คือ ความเห็นที่เป็นแบบเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มี 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง 4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่ทราบ/ไม่มีความเห็น ลักษณะที่สองคือ ความคิดเห็นในลักษณะ ใช่ หรือ ไม่ใช่ และลักษณะที่สามคือ ความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับของคุณภาพหรือลักษณะว่าดีหรือไม่ โดยมีอยู่ 5 ระดับ ตั้งแต่ 0 ใช้ไม่ได้ 1 พอใช้ ถึง 4 ดีมาก

ในด้านคุณภาพและภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยของรัฐนั้น ประชาชนทุกกลุ่มเห็นว่ามหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่ควรจะทำได้ในระดับดี (ค่าเฉลี่ยของความเห็นมากกว่า 3) ยกเว้นในเรื่องการเรียนการสอน ซึ่งมหาวิทยาลัยของรัฐควรผสมผสานระหว่างการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และด้านการให้บริการชุมชน ซึ่งประชาชนยังไม่เห็นว่ามหาวิทยาลัยของรัฐได้ทำหน้าที่นี้ อย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับหน้าที่อื่น

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สำหรับลักษณะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐนั้น โดยรวมแล้วประชาชนมีความเห็นในระดับปานกลางในแทบทุกประเด็น ยกเว้นในประเด็นเกี่ยวกับบทบาททางสังคมของอาจารย์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มต่าง ๆ แล้ว พบว่า ผู้ที่ไม่น่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่มีประสบการณ์กับมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผู้นำชุมชน และผู้ใช้แรงงาน ผู้มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ผู้มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน และผู้ไม่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย จะให้คะแนนลักษณะของอาจารย์สูงกว่าผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย สำหรับคุณภาพของบัณฑิตนั้น ถึงแม้ประชาชนมากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นว่าบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐมีคุณลักษณะที่ดีในแทบทุกประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นความสามารถในการพัฒนาตนเอง ประเด็นที่ประชาชนเห็นว่าเป็นข้อดีของบัณฑิต คือ ความสนใจในการทำงานรับใช้สังคม นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยจะมีความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตในระดับดีกว่า/สูงกว่า กลุ่มผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะของบัณฑิตแล้ว พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ยังไม่ถึงดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ซึ่งมีคะแนนต่ำที่สุด

ประเด็นสุดท้ายเกี่ยวกับการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐนั้น พบว่าประชาชนเกือบครึ่งหนึ่งไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่น่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย จะมีสัดส่วนของผู้ที่ไม่ทราบเกี่ยวกับการออกนอกระบบในสัดส่วนที่สูง ถ้ามหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่าผลกระทบต่างๆ ที่ตามมาจะเป็นไปในทางดีขึ้น ในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ที่ไม่น่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ยกเว้นด้านค่าใช้จ่าย ที่ประชาชนร้อยละ 70 หรือมากกว่าคิดว่าจะสูงขึ้นถ้ามหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ

Abstract

The objective of this study are about opinion of working people in duty and quality of public universities, duty of instructors, quality of graduates and transformation of state universities. A sample of size 2,025 were collected under the stratified random sampling plan. Population in Thailand were divided into 5 strata, namely greater Bangkok, North, Northeast, Central & East and South. In each stratum a sample of size 405 were collected as follows : 120 from government and state enterprise sector, 120 from private sector, 120 from agricultural sector or labourers , and 45 from community leaders or politicians.

There were 3 types of opinion expression. First type had 4 levels : 4 = very agree, 3 = agree, 2 = disagree, 1 = very disagree. The second type needed the answer "yes" or "no". The third type had 5 levels : 4 = excellent, 3 = very good, 2 = good, 1 = fair and 0 = unacceptable or bad.

In duty and quality of public university, every groups agreed that public university had good quality at level greater than 3 except in teaching and university services. The suggestion was that public university should compromise and balance between theory and practice. It was not clear to public that public university had served the need of community.

About duty and quality of instructors, all were in middle level except the social services which was rather low. Considering by group reveals that unconcerned or non-university-experience group (inexperienced group hereafter), such as leaders of community and labourers, group of low - level of education, low income groups (< 5,000 Baht per month) and persons from households without university student, were more optimistic about instructors in public universities than others group. For quality of graduates of public universities, more than half of people agree that the quality was good in almost all aspect, especially the self development ability. The graduates were not interested in social services issue. The inexperienced group were also more optimistic about graduates than the other groups. Graduates characteristics were in middle to low level. The one that obtained the lowest scores were honesty.

The last issue studied here was the transformation of public universities. It was found that almost half of people had never heard about it, especially the inexperienced groups. There was higher percentage of experienced group than those of the inexperienced perceived that transformation of public universities would had better consequences, except the cost. More than 70% people believed that the cost of education would be increased.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาโครงการนี้เป็นความคิดริเริ่มของคณาจารย์ในคณะสถิติประยุกต์ โดยมี รศ.ดร. สมบูรณ์วัลย์ ศัตยารักษ์วิทย์ คณบดีคณะสถิติประยุกต์ เป็นผู้นำ และคณาจารย์ในคณะสถิติประยุกต์ร่วมเป็นที่ปรึกษาและดำเนินงาน ที่ปรึกษาที่สำคัญได้แก่ ศ.ดร.ประชุม สุวัฑฒ์ รศ.ดร.เอนก หิรัญรักษ์ รศ.ดร.อุปถัมภ์ สายแสงจันทร์ รศ.ดร.วิจิต หล่อจิระชุมภ์กุล รศ.ดร.จิราวัลย์ จิตรถเวช และ ผศ.ดร.เคื่อนเพ็ญ ชีววรรณวิวัฒน์ ผู้ร่วมดำเนินงานโครงการนี้ ได้แก่ ผศ.ปรีชา วิจิตรธรรมรส อาจารย์ ดร.ศิวิกา คุณฎีโหนด อาจารย์นันทกานต์ ฉันทสวัสดิ์ อาจารย์ปิยวดี โชวิฑูรกิจ และ อาจารย์ วรรณภาม หามณีรัตน์ งานวิจัยที่ปรากฏออกมานี้จึงถือเป็นผลงานของคณะสถิติประยุกต์ โดยคณาจารย์ของคณะทุกท่านทั้งที่เอ่ยนามและมีได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่โครงการนี้ทั้งหมด

1. ความสำคัญและที่มาของการศึกษา

ในประเทศไทยการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นสูงสุด ซึ่งเยาวชนมีความปรารถนาที่จะเข้าศึกษาและผู้ปกครองก็พยายามส่งเสริมให้บุตรหลานของตนเข้ารับการศึกษาในระดับนี้ แต่สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือที่เรียกกันว่ามหาวิทยาลัยสามารถรับนักศึกษาได้จำนวนจำกัด จากข้อมูลของทบวงมหาวิทยาลัย* จำนวนนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ รับได้ต่อจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกที่จัดสอบโดยทบวงมหาวิทยาลัยจากปีการศึกษา 2534 ถึง 2540 มีเพียงร้อยละ 15 ถึง 18 โดยเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในแต่ละปี เห็นได้ว่าประชาชนที่จะมีส่วนเข้ามาสมัครมหาวิทยาลัยมีสัดส่วนไม่มากนักเทียบกับประชาชนทั่วประเทศ มีคนเป็นจำนวนมากอาจไม่ทราบว่ามหาวิทยาลัยทำอะไร เป็นอย่างไร และมีบทบาทต่อสังคมมากน้อยเพียงใด ทั้งๆ ที่มหาวิทยาลัยควรเป็นสมบัติของประชาชนทั้งประเทศ การดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยควรจะให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบและได้มีส่วนร่วมในการคิดและเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

เป็นที่ทราบกันดีว่ามหาวิทยาลัยมีภาระหน้าที่หลัก 4 ประการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย การให้บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม แต่การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ได้ผลดีหรือไม่ เพียงใด อาจารย์ซึ่งเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างดีหรือไม่ เพียงใด บัณฑิต มหาบัณฑิต และคุณวุฒิบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก

* ข้อมูลการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นผู้ที่มีความรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ขององค์กร และของประเทศได้ดีหรือไม่ เพียงใด คำถามเหล่านี้ยังไม่มีผู้ใดตอบได้ และการที่จะศึกษาเพื่อให้ได้คำตอบ เหล่านี้ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายเช่นกัน ดังนั้น จึงมีความพยายามจากทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งกำกับดูแลมหาวิทยาลัยต่างๆ ผลักดันให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของตนเองเพื่อให้สามารถตอบ คำถามเหล่านี้กับสังคมได้

กำหนด สถิติรูด (2531) ระบุถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยครอบคลุมตั้งแต่คณาจารย์ที่จะต้องอยู่ภายใต้ระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีเสรีภาพทางวิชาการ สามารถติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบที่จะเอื้อต่อการนำหลักวิชามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุกด้านสำหรับตัวนักศึกษาเองก็ต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่าไม่เพียงเพื่อให้สำเร็จเป็นบัณฑิตเท่านั้น แต่ต้องสามารถนำวิชาความรู้ไปช่วยเหลือตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีปัจจัยพื้นฐานที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุน อันได้แก่ ทรัพยากรทางกายภาพ เครื่องมือ อุปกรณ์ คำรา สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่มีบรรยากาศวิชาการ อุทุมพร จามรมาน (2540 : 97-133 และ 2541 : 88-99) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับดัชนีประกันคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังกล่าวเสริมว่าการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยทั่วไปมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การประเมินคุณภาพภายในคณะวิชา/มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา และการประเมินคุณภาพโดยภายนอก โดยคณะบุคคลหรือองค์กรอิสระที่เชื่อถือได้ สำหรับการประเมินคุณภาพในระดับสังคมโดยประชาชนทั่วไปตามที่ Beeby (1966) ซึ่งเป็นนักการศึกษาจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้เสนอไว้ นั้นยังไม่มีงานวิจัยชิ้นใดในประเทศไทยที่ศึกษาการประเมินคุณภาพหรือความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยของรัฐในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงเป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่ทำการศึกษาในลักษณะดังกล่าว

นโยบายของรัฐบาลที่จะให้มหาวิทยาลัยของรัฐเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐแทนที่จะเป็นหน่วยงานราชการดังที่เคยเป็นมานั้น มีเหตุผลสำคัญ 2 ประการ ดังนี้ ประการที่ 1 เป็นการปฏิบัติตามเงื่อนไขภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางสังคมของธนาคารพัฒนาเอเชีย และประการที่ 2 เพื่อความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยอันจะนำไปสู่ความคล่องตัว ความมีประสิทธิภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยทุกมหาวิทยาลัยของรัฐต้องออกนอกระบบราชการ ภายในปี 2545 นั้น ยังเป็นที่สงสัยและวิพากษ์ในหมู่บุคลากรของมหาวิทยาลัยว่าการได้มาซึ่งงบประมาณ และรายได้เพื่อมาใช้จ่ายในกิจการของมหาวิทยาลัยจะยังเหมือนเดิม หรือจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ ในประเด็นที่ว่า การออกนอกระบบแล้วมหาวิทยาลัยสามารถกำหนดอัตราเงินเดือนให้บุคลากร โดยเฉพาะอาจารย์ สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น มหาวิทยาลัยจะหารายได้เพิ่มมาจากแหล่งใด แหล่งที่จะได้มาซึ่งรายได้อย่างชัดเจนคือ ค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิตที่จะเก็บจากนักศึกษา การหารายได้เช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ปกครองที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้นในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย นับว่าเป็นการลดโอกาสและความสามารถในการเข้าเรียนหรือส่งบุตร

หลานเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยของประชาชนที่มีรายได้น้อยซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ จากเดิมที่มีโอกาสน้อยอยู่แล้วจะยิ่งน้อยลงไปอีก ทางออกในการจัดสรรทุนให้กับผู้ที่มีโอกาสน้อยเหล่านี้ก็อาจไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง ดังนั้นการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยสมควรจะมองเฉพาะข้อดีที่เกิดกับมหาวิทยาลัยเท่านั้น ข้อจำกัดต่าง ๆ และผลกระทบต่อประชาชนก็ควรจะได้รับพิจารณาให้รอบคอบและต้องแก้ก่อนที่จะนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ

จากประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ และความเข้าใจในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ความพยายามที่จะวัดคุณภาพของการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และการออกนอกระบบราชการของมหาวิทยาลัยของรัฐล้วนเกี่ยวข้องกับประชาชนทั่วประเทศ ดังนั้นน่าจะได้มีการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นเหล่านี้ เพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนา มหาวิทยาลัยของรัฐต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. คุณภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐ
3. บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ
4. คุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ
5. การออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ

3. ขอบเขตของการศึกษาและกรอบแนวคิด

3.1 กลุ่มเป้าหมายของการศึกษา

ในการวิจัยจะทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศที่มีต่อมหาวิทยาลัยของรัฐเฉพาะมหาวิทยาลัยปิดเท่านั้น โดยประชากรเป้าหมายคือ กลุ่มประชาชนที่ปัจจุบันอยู่ในวัยทำงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (อาชีพ) คือ

1. ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่รวมถึงข้าราชการในมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความลำเอียง
2. พนักงานบริษัทเอกชนและนักธุรกิจการค้า ซึ่งหมายถึงพนักงานตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูงที่ทำงานในภาคเอกชนเป็นอาชีพหลัก
3. ผู้ใช้แรงงาน หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่มีอาชีพรับจ้าง เกษตรกร กรรมกร คนขับแท็กซี่ และผู้ใช้แรงงานทั้งที่มีงานประจำและไม่ประจำ

4. ผู้นำชุมชน และผู้นำท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง นักการเมืองทุกระดับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงบุคคลหรือสหกรณ์ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคคลที่ประชาชนในท้องถิ่นให้ความเคารพเชื่อถือ และมีส่วนชี้นำหรือตัดสินปัญหาในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นได้

การแบ่งกลุ่มข้างต้นมิได้สอดคล้องกับการแบ่งกลุ่มตามอาชีพที่ใช้กันอยู่ทั่วไป แต่แบ่งตามโอกาสหรือศักยภาพที่จะได้รับรู้หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย คณะผู้วิจัย ได้พิจารณาเลือกกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวทั้ง 4 กลุ่มอาชีพนี้ เพราะเล็งเห็นว่านอกจากกลุ่มอาชีพเหล่านี้จะสามารถให้ความคิดเห็นและมุมมองที่หลากหลายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐแล้ว ยังครอบคลุมกลุ่มของประชาชนที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรงหมายถึงการที่ประชากรกลุ่มนี้จะเข้าศึกษาหรือส่งบุตรหลานเข้าศึกษาอบรมในมหาวิทยาลัยของรัฐ รวมทั้งการรับบริการในรูปแบบอื่น ๆ ทางอ้อม หมายถึง การที่ประชาชนในฐานะผู้เสียภาษีให้แก่รัฐ ย่อมมีสิทธิแสดงความคิดเห็นและคาดหวังเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ทั้งในด้านการะหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่มีต่อชุมชนและต่อประเทศชาติ ภาระหน้าที่ของบุคลากรของมหาวิทยาลัย คุณภาพของบัณฑิตที่จบออกไปทำงานในสังคม ตลอดจนคุณภาพพจน์โดยรวมของมหาวิทยาลัยในฐานะตัวแทนของชุมชนที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่

3.2 ด้านที่ศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ ตั้งแต่ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย อาจารย์ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้คณะผู้วิจัยยังได้พิจารณานำเรื่องการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยมารวมไว้ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

3.2.1 ความคิดเห็นในด้านเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาระหน้าที่สำคัญ 4 ด้านของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้แก่ การเรียนการสอน การค้นคว้าพัฒนา การให้บริการชุมชน และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยในแต่ละด้านก็มีประเด็นต่าง ๆ ที่ศึกษาหลายประเด็น

เนื่องจากภาระหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ การเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงศึกษาเพิ่มเติมถึงลักษณะของการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐตามความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นต่าง ๆ 4 ประเด็น ได้แก่ ความเหมาะสมของวิธีการสอน ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอน ความเพียงพอในความรู้ของอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ และความทัดเทียมกันระหว่างคุณภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

3.2.2 ความคิดเห็นในด้านเกี่ยวกับอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ

อาจารย์เป็นบุคลากรสำคัญกลุ่มหนึ่งของซึ่งจะทำให้ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี ดังนั้นภาระหน้าที่ของอาจารย์ย่อมต้องสอดคล้องกับภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยของรัฐ ด้วย นอกจากนี้ยังศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ด้วย

3.2.3 ความคิดเห็นในด้านเกี่ยวกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐ

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นสิ่งที่วัดหรือแสดงประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยของรัฐ ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาคุณภาพและลักษณะของบัณฑิตในความคิดเห็นของประชาชน

3.2.4 ความคิดเห็นในด้านเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในประเทศไทย การศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ไม่ใช่เป็นเพียงการศึกษาเพื่อความรู้อย่างเดียว แต่ยังหมายถึง ชื่อเสียง และความมีหน้ามีตาในสังคมทั้งของผู้ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและของวงศ์ตระกูล ซึ่งมีบุตร ธิดา ศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้แล้ว ปริญญายังเป็นใบเบิกทางที่สำคัญสำหรับก้าวแรกที่จะนำผู้สำเร็จการศึกษาไปสู่ความสำเร็จในอาชีพการงาน ตำแหน่งงานทั้งในภาครัฐและเอกชนหลายตำแหน่งกำหนดให้บรรจุได้เฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแนวคิดในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ว่าควรเป็นการลงทุนของรัฐ หรือของผู้เข้าศึกษาในสัดส่วนอย่างไร

3.2.5 ความคิดเห็นในด้านการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ

ภายในปี พ.ศ. 2545 มหาวิทยาลัยของรัฐทั้งหมดจะต้องปรับสภาพการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในกำกับ มีสถานภาพเป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ และไม่เป็นทั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ แต่ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณแผ่นดินตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณอย่างเพียงพอที่จะประกันคุณภาพการศึกษาไว้ได้

การปรับเปลี่ยนสภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐดังกล่าวรู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ อย่างไรก็ตามสิ่งนี้ยังเป็นสิ่งใหม่สำหรับประชาชนโดยทั่วไป มีการรับรู้ในแวดวงจำกัด ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงเห็นเป็นโอกาสที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกนอกระบบดังกล่าว ตั้งแต่การรับรู้และแหล่งของการรับรู้ ตลอดจนผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูด้วย

4. ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 แหล่งข้อมูลและวิธีการจัดเก็บ

การศึกษานี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิสองขั้นตอน (two – stage stratified sampling) ทั้งนี้เพื่อให้

ตัวอย่างกระจายไปทั่วทุกภาคของประเทศ และเพื่อให้สะดวกและประหยัดค่าใช้จ่ายจึงกำหนดให้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวอย่างครั้งนี้เป็นแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (non – probability sampling)

คณะผู้วิจัยได้พิจารณาแบ่งพื้นที่ของประเทศไทยออกเป็น 5 ชั้นภูมิ คือ ภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย 4 ภาค และกรุงเทพมหานคร ในแต่ละภาคพิจารณาเลือกจังหวัดที่สำคัญของแต่ละภาคมาภาคละ 3 จังหวัด รวมจังหวัดที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 13 จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย

ในแต่ละจังหวัดจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่ในจังหวัดนั้นแบบ face – to – face กำหนดโควต้าตามกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้คณะผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามไว้ล่วงหน้า โดยเมื่อร่างเสร็จแล้ว ได้ทำการทดลองสำรวจ (pretest) 25 ราย และเมื่อได้ผลแล้วนำกลับมาปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้เป็นแบบสอบถามจริงต่อไป

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามจังหวัดและกลุ่มอาชีพ

จังหวัด	กลุ่มอาชีพ				รวม
	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท/นักธุรกิจ	ผู้ใช้แรงงาน	ผู้นำชุมชน/ ผู้นำท้องถิ่น	
กรุงเทพมหานคร	120	120	120	45	405
ภาคเหนือ	120	120	120	45	405
เชียงราย	40	40	40	15	135
เชียงใหม่	40	40	40	15	135
พิษณุโลก	40	40	40	15	135
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	120	120	120	45	405
อุดรธานี	40	40	40	15	135
ขอนแก่น	40	40	40	15	135
อุบลราชธานี	40	40	40	15	135
ภาคกลางและตะวันออก	120	120	120	45	405
ลพบุรี	40	40	40	15	135
ราชบุรี	40	40	40	15	135
ระยอง	40	40	40	15	135
ภาคใต้	120	120	120	45	405
สงขลา	40	40	40	15	135
ปัตตานี	40	40	40	15	135
สุราษฎร์ธานี	40	40	40	15	135
รวม	600	600	600	225	2,025

ในการศึกษาคั้งนี้ จะสุ่มตัวอย่างกำหนดตามอาชีพ โดยสุ่มมากลุ่มอาชีพละ 600 คน ยกเว้นกลุ่มผู้นำชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่น จะสุ่มมาจำนวน 225 เท่านั้น ขนาดตัวอย่างในแต่ละจังหวัด และกลุ่มอาชีพแสดงไว้ในตารางที่ 1

4.2 การประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์

การประมวลผลข้อมูลจะใช้ชุดคำสั่งสำเร็จรูป SPSS for Windows ช่วยในการประมวลผลรวมทั้งหมด และประมวลผลแยกตามกลุ่มอาชีพ เพศช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้สถานภาพสมรส และการมี/เคยมีสมาชิกในครัวเรือนเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้จะใช้สถิติภาพพรรณนาเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เหมาะสมกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้โดยวิธีการสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนอกจากจะพิจารณาจากความถี่และร้อยละในแต่ละระดับความคิดเห็นแล้ว ยังเปรียบเทียบความเห็นของกลุ่มต่าง ๆ โดยจะใช้ดัชนีระดับความคิดเห็นซึ่งคำนวณได้จากค่าเฉลี่ย และอาจพิจารณาใช้ระเบียบวิธีสถิติอื่น ๆ ตามความเหมาะสมในโอกาสต่อไป

5. ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐในครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้แบ่งกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาไว้เป็น 4 กลุ่มอาชีพที่เป็นหลักในการครองชีพ ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทและนักธุรกิจ ผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ เกษตรกร กรรมกร ลูกจ้าง และคนขับแท็กซี่ และผู้นำชุมชนหรือท้องถิ่น โดยในแต่ละกลุ่มจะสุ่มมาสัมภาษณ์จำนวน 600 ราย ยกเว้นกลุ่มผู้นำชุมชนหรือท้องถิ่นจะสุ่มมาเพียง 225 ราย รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 2,025 ราย ในจำนวนนี้สามารถแยกออกเป็น เพศชายได้ 1,111 ราย คิดเป็นร้อยละ 55 โดยประมาณ

เมื่อพิจารณาแยกตามอายุพบว่า มีผู้ที่ให้สัมภาษณ์ที่อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 277 ราย คิดเป็นร้อยละ 14 อายุ 25 – 34 ปี จำนวน 736 ราย คิดเป็นร้อยละ 36 อายุ 35 – 44 ปี จำนวน 596 ราย คิดเป็นร้อยละ 29 และอายุ 45 ปี ขึ้นไปจำนวน 416 ราย คิดเป็นร้อยละ 21 ส่วนใหญ่ของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี กล่าวคือ มีอยู่ 1,258 ราย (ร้อยละ 62) ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี และมี 767 ราย (ร้อยละ 38) ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีอยู่ 588 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 29 รายได้ 5,001 – 10,000 บาท/เดือน มี 649 ราย คิดเป็นร้อยละ 32 รายได้ 10,001 – 20,000 บาท/เดือน มี 517 ราย คิดเป็นร้อยละ 26 และรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน มีอยู่ 271 ราย คิดเป็นร้อยละ 13

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามคุณสมบัติทางด้านประชากร สังคมและเศรษฐกิจ

	คุณสมบัติ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	600	29.63
	พนักงานบริษัท/นักธุรกิจ	600	29.63
	เกษตรกร/กรรมกร/รับจ้าง	600	29.63
	ผู้นำชุมชน/ผู้นำท้องถิ่น	225	11.11
	รวม	2,025	100.00
เพศ	ชาย	1,111	54.86
	หญิง	914	45.14
	รวม	2,025	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	277	13.68
	25 – 34 ปี	736	36.35
	35 – 44 ปี	596	29.43
	ตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป	416	20.54
	รวม	2,025	100.00
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1,258	62.12
	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	767	37.88
	รวม	2,025	100.00
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน			
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	588	29.04
	5,001 – 10,000 บาท	649	32.05
	10,001 – 20,000 บาท	517	25.53
	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	271	13.38
	รวม	2,025	100.00
การเคยมีสมาชิกของครัวเรือนเรียนในมหาวิทยาลัย			
	ไม่มี	953	47.06
	มี โดยเคยหรือกำลังเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ	891	44.00
	มี โดยเคยหรือกำลังเรียนในมหาวิทยาลัยของเอกชน	181	8.94
	รวม	2,025	100.00

เพื่อให้การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น คณะผู้ศึกษา จึงได้พิจารณาแบ่งกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามการมี/ไม่มี สมาชิกในครัวเรือนศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย และพบว่าในบรรดาผู้ให้สัมภาษณ์ 2,025 ราย นั้น เป็นผู้ที่อยู่ในครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกของครัวเรือนเรียน/เคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยอยู่ถึง 953 รายคิดเป็นร้อยละ 47 ที่เหลือเป็นผู้ที่อยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิกในครัวเรือนเคยเรียนหรือกำลังเรียนอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย โดยแยกเป็น 891 ราย เคยเรียนหรือกำลังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และ 181 ราย มาจากครัวเรือนซึ่งมีสมาชิกในครัวเรือน เคยเรียนหรือกำลังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยของเอกชน

รายละเอียดของลักษณะทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้น แสดงไว้ในตารางที่ 2

6. ผลการศึกษา

ผลการศึกษาในบทความนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาของโครงการนี้ รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ซึ่งประกอบด้วยตารางแสดงผลการศึกษาในแต่ละประเด็นในทุกด้านที่ศึกษา ถือเป็นสมบัติของคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัยซึ่งหาอ่านได้จากสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

6.1 ความความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

การศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คือ ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยของรัฐ ประกอบด้วยด้านต่างๆ 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการค้นคว้าวิจัย ด้านการให้บริการชุมชน และ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละด้านประชาชนแสดงความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ คือ 1 หมายถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 หมายถึงไม่เห็นด้วย 3 หมายถึงเห็นด้วย และ 4 หมายถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนที่ 2 ของการศึกษา คือ ลักษณะของการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในส่วนนี้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเป็น ใช่ หรือ ไม่ใช่ เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในทั้งสองส่วนที่ศึกษา ถ้าประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่สอบถามก็อาจแสดงความคิดเห็น โดยเลือกตอบ ไม่ทราบหรือไม่มีความเห็น ก็ได้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 1 ใช้ดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นซึ่งคำนวณได้จากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ตามสูตรต่อไปนี้

ดัชนีแสดงระดับความคิดเห็น

$$I_Q = \frac{\sum_{i=1}^4 i p_i}{\sum_{i=1}^4 p_i} = \frac{\sum_{i=1}^4 i p_i}{1-p_0} \quad \dots\dots\dots (1)$$

โดยที่ p_i แทนสัดส่วนของผู้ที่แสดงความคิดเห็น ในระดับ i เมื่อ $i = 0, 1, 2, 3, 4$

$i = 0$ หมายถึงไม่ทราบหรือไม่มีความเห็น $i = 1$ หมายถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

$i = 2$ หมายถึงไม่เห็นด้วย $i = 3$ หมายถึงเห็นด้วย และ $i = 4$ หมายถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง

1) ในด้านการเรียนการสอน

1.1 มีข้อคำถามเป็นเชิงบวก 4 ประเด็น ได้แก่ การเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ การ เปิดสอนวิชาที่เหมาะสมที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ กระตุ้นให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาเองได้ และผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ทันที มีค่าดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นอยู่ระหว่าง 2.96 ถึง 3.40 และ ดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของทั้ง 4 ประเด็นเท่ากับ 3.16 ในมาตร (Scale) ที่มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 4 นอกจากนี้ยังมีประเด็นซึ่งอาจเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบแล้วแต่จะตีความอีกมี 2 ประเด็น ได้แก่ การสอนแต่ภาคทฤษฎี และการสอนเน้นปฏิบัติมากเกินไป มีค่าดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.41 และ 2.23 ตามลำดับ

1.2 ในประเด็นการเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ นั้น ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ทุกระดับรายได้ และทุกกลุ่มครัวเรือน (ทั้งที่มี/เคยมีและไม่มีสมาชิกของครัวเรือนเรียนในระดับมหาวิทยาลัย) เห็นด้วยมากกว่าร้อยละ 96 โดยผู้ที่มีการศึกษาดังแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ผู้มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นกลุ่มประชาชนที่เห็นด้วยในด้านนี้สูงมาก มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ในมาตรที่มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 4

1.3 ในประเด็นการเปิดสอนวิชาที่เหมาะสม โดยผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ผู้มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท/เดือน ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และ ผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เห็นด้วยร้อยละ 88.12 87.94 และ 87.60 โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.16 3.18 และ 3.15 ตามลำดับ ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มที่เห็นด้วยสูงที่สุด กลุ่มอื่น ๆ เห็นด้วยต่ำกว่าเล็กน้อย กลุ่มที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน กลุ่มผู้มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน คือมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 83.27 83.30 และ 84.50 ตามลำดับ โดยมีค่าดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นตามลำดับเท่ากับ 3.11 3.14 และ 3.05 ในมาตรที่มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 4 จึงถือได้ว่ายังอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้งสิ้น

1.4 ในประเด็นการกระตุ้นให้นักศึกษาคิดและแก้ปัญหาเองได้ ผู้นำชุมชนเห็นด้วยร้อยละ 90.18 และมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.23 ซึ่งนับว่าสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี และผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน เห็นด้วยร้อยละ 88.69 และ 88.56 และมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.17 และ 3.17 ตามลำดับ ในทางกลับกัน ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน เห็นด้วยเพียงร้อยละ 74.35 และมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.02 ซึ่งนับว่าต่ำที่สุดในประเด็นนี้

1.5 ในประเด็นผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ทันทีนั้น กลุ่มที่มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นสูงกว่า 3.00 ได้แก่ ผู้มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี ผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มี

สมาชิกเรียน/เคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ผู้มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน และผู้ชาย ซึ่งแต่ละกลุ่มมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 77.09 75.80 75.85 และ 74.20 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.03 3.02 3.01 และ 3.00 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปที่เห็นด้วยกับด้านนี้ถึงร้อยละ 76.40 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.99 สำหรับกลุ่มที่เห็นด้วยในด้านนี้น้อยที่สุด ได้แก่ ผู้หญิง ซึ่งมีเพียงร้อยละ 64.52 ที่เห็นด้วย และมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.84 รองลงมาคือ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน และผู้มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาทต่อเดือน แต่ละกลุ่มเห็นด้วยร้อยละ 66.70 และ 67.04 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.86 และ 2.89 ซึ่งนับว่าค่อนข้างต่ำ

1.6 ในประเด็นการสอนภาคทฤษฎี ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ มือปู้ร้อยละ 46.09 ที่เห็นด้วยและมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.48 ในทางกลับกัน ผู้มีการศึกษาดำรงปริญญาตรีเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ มือปู้ร้อยละ 34.80 ที่เห็นด้วยและมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.35 แต่ทั้งหมดก็อยู่ในระดับค่อนข้างไม่เห็นด้วยเหมือนกัน

1.7 ในประเด็นการสอนเน้นปฏิบัติมากขึ้น ผู้มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน เห็นด้วยมากที่สุด คือ มือปู้ร้อยละ 29.52 ที่เห็นด้วยและมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.33 ในทางกลับกัน ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และ ผู้มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท/เดือน เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ มือปู้ร้อยละ 18.04 และ 18.07 ที่เห็นด้วยและมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.14 และ 2.09 ตามลำดับ แต่ทั้งหมดก็อยู่ในระดับค่อนข้างไม่เห็นด้วยเหมือนกัน

1.8 โดยรวมประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐในระดับค่อนข้างดี มหาวิทยาลัยของรัฐควรผสมผสานการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ไม่นับทางใดทางหนึ่งมากเกินไป

2) ในด้านการค้นคว้าพัฒนา

2.1 มีประเด็นเป็นเชิงบวก 3 ประเด็น ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐเป็นแหล่งติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ มีผลงานค้นคว้าวิจัยทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ และเป็นแหล่งผลิตตำราและเอกสารวิชาการไว้เผยแพร่ พบว่า ในทุกประเด็นที่กล่าวประชาชนมีความคิดเห็นในระดับใกล้เคียงกัน มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนทุกกลุ่มอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้งสิ้น โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเฉลี่ยรวมของทุกประเด็นเท่ากับ คือ 3.18

2.2 ในประเด็นการเป็นแหล่งติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ ปรากฏว่า ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 92.66 เห็นด้วย ซึ่งนับว่าสูงที่สุด มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.26 และผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน เห็นด้วยร้อยละ 83.40 ซึ่งนับว่าต่ำที่สุด มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.99 อย่างไรก็ตาม ยังถือว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้งสิ้น

2.3 ในประเด็นการมีผลงานค้นคว้าและวิจัยทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ พบว่า ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้นำชุมชน และผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในระดับมหา

วิทยาลัย ร้อยละ 91.17 90.67 และ 90.30 โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.23 3.23 และ 3.22 ตามลำดับ นับว่าเป็นกลุ่มที่เห็นด้วยกับด้านนี้มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน มีร้อยละ 82.90 ที่เห็นด้วย โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.04 นับว่าต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด

2.4 ในประเด็นการเป็นแหล่งผลิตตำราและเอกสารวิชาการไว้เผยแพร่ พบว่า กลุ่มที่เห็นด้วยในสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้นำชุมชน ผู้มีอายุ มากกว่า 45 ปี ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน และ 10,001 – 20,000 บาท/เดือน แต่ละกลุ่มมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 89.63 89.78 89.60 89.40 88.37 และ 88.89 โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.24 3.22 3.17 3.24 3.26 และ 3.21 ตามลำดับ และ กลุ่มที่เห็นด้วยในสัดส่วนต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน และผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน แต่ละกลุ่มมีร้อยละ 83.70 84.40 85.50 และ 85.59 ที่เห็นด้วย โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.11 3.14 3.09 และ 3.12 แต่ก็ยังนับว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกัน

2.5 ในภาพรวมพบว่า ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้นำชุมชน ผู้มีรายได้สูง (รายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน) และผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยหรือครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐในด้านการค้นคว้าพัฒนา ในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในทางกลับกัน พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ ผู้มีรายได้ต่ำ และผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียน/เคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐในด้านนี้ ในระดับที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มหลังสุดนี้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยของรัฐในด้านนี้ต่ำที่สุดในทุกประเด็น

3) ในด้านการให้บริการชุมชนและสังคม

3.1 การศึกษาครั้งนี้ มีประเด็นที่พิจารณา 6 ประเด็น ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐให้บริการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน จัดและส่งเสริมกิจกรรมสำหรับประชาชน ให้การศึกษาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คำปรึกษาและบริการวิชาการแก่หน่วยงานต่าง ๆ แนะนำและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นรวมทุกประเด็นเท่ากับ 3.01 ซึ่งนับว่าเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3.2 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของประชาชนทุกกลุ่มอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ถึงเห็นด้วย ในทุกประเด็น นับว่าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยของรัฐในด้านนี้ ประชาชนเห็นไม่ชัดเจนเมื่อเทียบกับหน้าที่อื่น

3.3 ในประเด็นการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน พบว่า ผู้นำชุมชนเห็นด้วยร้อยละ 87.11 ซึ่งนับว่ามากที่สุด มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.10 กลุ่มที่มีผู้เห็นด้วยในประเด็นนี้ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และผู้มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท/เดือน แต่ละกลุ่มเห็นด้วยร้อยละ 77.67 และ 77.77 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.99 และ 3.01 ตามลำดับ

3.4 ในประเด็นการจัดและส่งเสริมกิจกรรมสำหรับประชาชน พบว่า ผู้นำชุมชนเห็นด้วยร้อยละ 82.59 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.09 นับว่าสูงที่สุด ในขณะที่ พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ และ ผู้มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท/เดือน เห็นด้วยกับประเด็นนี้ร้อยละ 71.24 และ 71.59 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.92 และ 2.90 ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด

3.5 ในประเด็นการให้การศึกษาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ผู้นำชุมชนเห็นด้วยร้อยละ 82.14 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.09 นับว่าสูงที่สุด ในขณะที่ ผู้มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท/เดือน เห็นด้วยกับประเด็นนี้ร้อยละ 68.26 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.89 ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่า ประเด็นการศึกษาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้ เป็นประเด็นที่ประชาชนเกือบทุกกลุ่มเห็นด้วยในระดับต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ

3.6 ในประเด็นการให้คำปรึกษาและบริการวิชาการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ผู้นำชุมชนเห็นด้วยร้อยละ 87.78 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.08 นับว่าสูงที่สุด ในขณะที่ พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจเห็นด้วยกับประเด็นนี้ร้อยละ 74.83 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.99 นับว่าต่ำที่สุดในประเด็นนี้

3.7 ในประเด็นการให้คำแนะนำและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ ปรากฏว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ประชาชนเกือบทุกกลุ่มเห็นด้วยในระดับสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ทั้งหมดในด้านการให้บริการชุมชน โดยมีผู้นำชุมชนเห็นด้วยร้อยละ 89.33 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.15 ซึ่งนอกจากจะมีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ แล้ว ยังมีค่าสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ด้วย พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจเห็นด้วยกับประเด็นนี้ร้อยละ 75.75 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.99 นับว่าต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

3.8 ในประเด็นการสร้างความเป็นธรรมในสังคม เป็นประเด็นหนึ่งที่ประชาชนหลายกลุ่มมีความคิดเห็นในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ซึ่งนับว่าไม่สูงนัก ประเด็นนี้ก็เช่นเดียวกับประเด็นอื่น ๆ ในด้านนี้ที่ผู้นำชุมชนเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด โดยที่ร้อยละ 81.34 ของผู้นำชุมชนเห็นด้วย และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.04 ในทางกลับกัน ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยของเอกชน เห็นด้วยต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือมีเพียงร้อยละ 66.10 เท่านั้นที่เห็นด้วย และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.85 ซึ่งนอกจากจะมีค่าต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ แล้ว ยังมีค่าต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ ด้วย

3.9 ในภาพรวม เห็นได้ชัดเจนว่า ผู้นำชุมชนเป็นกลุ่มที่มีความคิดเห็นต่อการให้บริการชุมชนของมหาวิทยาลัยของรัฐในด้านดี มากกว่าร้อยละ 80 ที่เห็นด้วย และมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นมากกว่า 3.00 ทุกประเด็น ซึ่งนับว่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด

3.10 พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นในด้านการให้บริการชุมชนของมหาวิทยาลัยของรัฐ ต่ำกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ ทุกประเด็น นอกจากนี้ยังพบว่า ในทุกประเด็นของด้านนี้ ผู้หญิงมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นต่ำกว่าของผู้ชาย ผู้มีอายุมากกว่า 35 ปีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นต่ำกว่าผู้มีอายุน้อยกว่า 25 ปี ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นต่ำกว่าผู้มีการศึกษาค้นคว้าปริญญาตรี ผู้มีรายได้สูงมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นต่ำกว่าผู้มีรายได้ต่ำ (ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน) ผู้ที่มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นต่ำกว่าผู้ที่มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย

4) ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4.1 ประเด็นที่ศึกษามี 3 ประเด็น ได้แก่ การอบรมนักศึกษาให้เป็นคนดี การจัดและส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการสืบทอดและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น พบว่า ใน 2 ประเด็นแรก ประชาชนทุกกลุ่มมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยทั้งสิ้น สำหรับประเด็นหลัง ก็มีเพียงผู้ที่มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยของเอกชนเท่านั้นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย กลุ่มอื่น ๆ นอกจากนี้ล้วนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นรวมทุกประเด็น เท่ากับ 3.17

4.2 ประเด็นการอบรมนักศึกษาให้เป็นคนดี เป็นประเด็นที่ประชาชนทุกกลุ่มมีความคิดเห็นในระดับสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ โดยที่ร้อยละ 94.22 ของผู้นำชุมชนเห็นด้วยกับประเด็นนี้ และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.37 ซึ่งนับว่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด และสูงกว่าทุกประเด็นในด้านนี้ด้วย สำหรับกลุ่มที่เห็นด้วยในสัดส่วนต่ำที่สุด คือ ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีอยู่ร้อยละ 86.18 ที่เห็นด้วย กลุ่มนี้มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.19 นับว่ายังอยู่ในระดับสูง

4.3 ในประเด็นการจัดและส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 88.40 ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน ร้อยละ 87.57 และ ผู้นำชุมชน ร้อยละ 87.56 เห็นด้วย โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.20 3.20 และ 3.24 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในทางกลับกัน ผู้มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน ร้อยละ 80.95 เห็นด้วย โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.04 ต่ำกว่ากลุ่มอื่นทุกกลุ่มในประเด็นนี้

4.4 ในประเด็นการสืบทอดและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น พบว่า ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน ร้อยละ 86.98 และ ผู้นำชุมชนร้อยละ 86.93 เห็นด้วย โดยมีค่าดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.21 และ 3.20 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในทางกลับกัน ผู้ที่มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยของเอกชน เห็นด้วยร้อยละ 75.80 โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.97 ซึ่งต่ำกว่ากลุ่มอื่นทุกกลุ่ม และทุกประเด็น

4.5 ในภาพรวมผู้นำชุมชนมีความเห็นในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในระดับสูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่นทุกประเด็น ผู้ชายมีความเห็นในระดับสูงกว่าผู้หญิง ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปีมีความเห็นในระดับสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ผู้มีการศึกษาค่ากว่าระดับปริญญาตรีมีความเห็นในระดับสูงกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือนมีความเห็นในระดับสูงกว่าผู้มีรายได้อื่น ผู้ที่มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมีความเห็นในระดับสูงกว่าผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เป็นเช่นนี้ในทุกประเด็นของด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

5) ในด้านลักษณะของการเรียนการสอน

5.1 ประเด็นที่ศึกษามี 4 ประเด็น ได้แก่ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีวิธีการสอนที่เหมาะสม มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอนเพียงพอ อาจารย์มีความรู้เพียงพอ และมหาวิทยาลัยของรัฐกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศมีคุณภาพทัดเทียมกัน ในแต่ละประเด็น ประชาชนจะแสดงความเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 ประการ คือ ใช่ ไม่ใช่ และไม่เห็นความเห็น จากการศึกษาพบว่า มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นมากพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการมีคุณภาพทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ผู้นำชุมชน ผู้ใช้แรงงาน ผู้มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ผู้หญิง ผู้มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี และ ผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย แต่ละกลุ่มที่กล่าวมามีมากกว่าร้อยละ 20 ที่ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

5.2 ในประเด็นมหาวิทยาลัยของรัฐมีวิธีการสอนที่เหมาะสม มีประชาชนร้อยละ 46.44 ที่เห็นด้วย ร้อยละ 37.68 ไม่เห็นด้วย นอกนั้นไม่เห็นความเห็น ในกรณีนี้ ผู้ใช้แรงงาน ผู้มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท ผู้มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี ผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย และผู้นำชุมชน ที่เห็นด้วยมีร้อยละ 57.43 57.07 53.18 52.47 และ 50.67 ซึ่งมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ที่เหลือในทางกลับกัน ผู้มีรายได้มากกว่าเดือนละ 20,000 บาทมีเพียงร้อยละ 31.37 ที่เห็นด้วยซึ่งนับว่าต่ำที่สุดในประเด็นนี้

5.3 ในประเด็นมหาวิทยาลัยของรัฐมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอนเพียงพอ มีประชาชนที่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 34.57 ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 54.10 และร้อยละ 11.33 ไม่มีความเห็น ผู้ใช้แรงงานมีสัดส่วนของผู้เห็นด้วยกับประเด็นนี้สูงที่สุด คือ มีร้อยละ 42.14 ในทางตรงกันข้าม ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนมีผู้เห็นด้วยต่ำที่สุด เพียงร้อยละ 26.57 เท่านั้น เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือนมีผู้ไม่เห็นด้วยต่ำที่สุด คือมีอยู่ร้อยละ 44.63

5.4 ในประเด็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐมีความรู้เพียงพอ เป็นประเด็นที่มีประชาชนที่เห็นด้วยมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ในด้านนี้ คือ มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 49.70 ที่ไม่เห็นด้วยมีร้อยละ 34.75 และร้อยละ 15.54 ไม่มีความเห็น ผู้มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือนและผู้ใช้แรงงานมีสัดส่วนของผู้เห็นด้วยกับ

ประเด็นนี้สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ มีร้อยละ 53.16 และ 53.10 ตามลำดับ ในทางตรงกันข้าม พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจมีผู้เห็นด้วยต่ำที่สุด คือมีร้อยละ 45.24 แต่ก็ยังนับว่าไม่ต่ำมากนัก

5.5 ในประเด็นมหาวิทยาลัยของรัฐกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศมีคุณภาพทัดเทียมกัน ประเด็นนี้มีผู้ไม่แสดงความเห็นในสัดส่วนที่สูง คือมีถึงร้อยละ 20.26 โดยรวม นอกจากนี้ยังพบว่า สัดส่วนของผู้เห็นด้วยนอกจากจะมีค่าน้อยมากแล้วยังมีค่าน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ทั้งหมดด้วย ในประเด็นนี้ ประชาชนเห็นด้วยร้อยละ 24.38 เท่านั้น และมีผู้ไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ 55.36 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแยกตามกลุ่มต่าง ๆ แล้ว พบว่า กลุ่มที่เห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ ผู้มีอายุ 45 ปีขึ้นไป โดยมีร้อยละ 31.48 ที่เห็นด้วย และร้อยละ 46.97 ไม่เห็นด้วย ในทางตรงกันข้าม กลุ่มที่เห็นด้วยต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี โดยมีร้อยละ 17.82 ที่เห็นด้วย และร้อยละ 61.90 ไม่เห็นด้วย

6.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์

การศึกษาคำคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับอาจารย์แบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านหน้าที่ของอาจารย์ ด้านลักษณะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และด้านปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐที่ควรกระทำ ส่วนที่ 2 นี้เป็นการสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์ประเด็นต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 7 ประเด็น ในแต่ละประเด็น ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 ระดับ โดยที่ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย 3 หมายถึง เห็นด้วย และ 4 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง และการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ก็ใช้ดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นซึ่งคำนวณได้จากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นตามสูตรในสมการที่ (1) ซึ่งกล่าวไว้แล้วข้างต้น สำหรับส่วนที่ 3 เป็นการสอบถามปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐซึ่งมีอยู่ 8 ประเด็น โดยประชาชนจะเลือกตอบระหว่าง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือ ไม่มีความเห็น

1) ด้านภาระหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

1.1 ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐมีภารกิจในการทำให้ภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย 4 ประการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อันได้แก่ การสอน การค้นคว้าวิจัย การให้บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งปรากฏว่า ประชาชนมากกว่าร้อยละ 96 ไม่ได้ให้ความสำคัญในหน้าที่ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเลย

1.2 ร้อยละ 38.92 ของประชาชนเห็นว่าอาจารย์ควรมีหน้าที่สอน ค้นคว้าวิจัย และให้บริการชุมชน ร้อยละ 33.57 ของประชาชนเห็นว่าอาจารย์ควรมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัย ร้อยละ 18.99 ของประชาชนเห็นว่าอาจารย์ควรมีหน้าที่สอนอย่างเดียว ร้อยละ 5.71 ของประชาชนเห็นว่าอาจารย์ควรมีหน้าที่สอนและให้บริการชุมชน

1.3 ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ใช้แรงงาน ผู้หญิง ผู้มีอายุน้อยกว่า 25 ปีหรือมากกว่า 45 ปี ผู้มีการศึกษาดำรงปริญญาตรี และผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย มากกว่าร้อยละ 40 มีความเห็นว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐควรมีหน้าที่สอน ค้นคว้าวิจัย และให้บริการชุมชน ซึ่งมากกว่าสัดส่วนที่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นอยู่พอสมควร นับว่ากลุ่มต่าง ๆ ข้างต้นให้ความสำคัญกับการให้บริการชุมชนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

1.4 พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ ผู้มีอายุ 25 – 34 ปี ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนมีสัดส่วนของผู้ที่เห็นว่าอาจารย์ควรมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัย มากกว่าผู้ที่เห็นว่าอาจารย์ควรมีหน้าที่สอน ค้นคว้าวิจัย และให้บริการชุมชน แต่สัดส่วนของความเห็นดังกล่าวในแต่ละกลุ่มก็แตกต่างกันไม่เกิน 5% นับว่ากลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ นอกจากจะไม่ให้ความสำคัญกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแล้วยังไม่ให้ความสำคัญกับการให้บริการชุมชนอีกประการหนึ่งด้วย

2) ด้านลักษณะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

2.1 ด้านนี้มีประเด็นที่ศึกษา 7 ประเด็น ได้แก่ การเป็นผู้อุทิศตนในการสอน การมีจริยธรรมและคุณธรรม การเป็นบุคคลตัวอย่างของสังคม การเป็นผู้ริเริ่มสังคม การเป็นผู้นำในการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคม การเป็นที่พึ่งของสังคม และการเป็นผู้อุทิศตนในการพัฒนาประเทศ ผลการศึกษาพบว่าดัชนีแสดงระดับความเห็นมีค่าตั้งแต่ 2.74 ถึง 3.01 โดยลักษณะที่มีคะแนนค่อนข้างต่ำเป็นลักษณะเกี่ยวกับบทบาททางสังคม นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าเฉลี่ยของดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นรวมทุกลักษณะเท่ากับ 2.89 มีค่าค่อนข้างต่ำแม้ว่าจะอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วยก็ตาม

2.2 ในประเด็นการเป็นผู้อุทิศตนในการสอน ผู้นำชุมชนร้อยละ 80.00 เห็นด้วยกับประเด็นนี้ มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.01 นับว่าสูงที่สุดในทางกลับกัน ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีสัดส่วนของผู้เห็นด้วยต่ำที่สุด คือมีอยู่ร้อยละ 68.84 และมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.84 ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนมีร้อยละ 70.72 ที่เห็นด้วย และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.82 นับเป็นค่าดัชนีที่ต่ำที่สุดในประเด็นนี้

2.3 ในประเด็นการมีจริยธรรมและคุณธรรม ผู้นำชุมชนร้อยละ 84.45 เห็นด้วย มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.10 ซึ่งนอกจากจะสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ แล้วยังสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ทุกประเด็นด้วย กลุ่มที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งมีร้อยละ 69.61 ที่เห็นด้วย และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.92

2.4 ในประเด็นการเป็นบุคคลตัวอย่างของสังคม ร้อยละ 83.64 ของผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนเห็นด้วยซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.10 และผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนก็ยังเป็นกลุ่มที่มีผู้เห็นด้วยน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือมีร้อยละ 69.45 และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.88

2.5 ในประเด็นการเป็นผู้รื้อนำสังคม ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนและผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปเห็นด้วยร้อยละ 75.21 และ 75.13 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.99 และ 2.96 ตามลำดับ นับว่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ และผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนก็ยังเป็นกลุ่มที่มีผู้เห็นด้วยน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือมีเพียงร้อยละ 62.22 และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.70

2.6 ในประเด็นการเป็นผู้รื้อนำในการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคม ผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปเห็นด้วยร้อยละ 70.05 มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.89 ถึงแม้จะมีค่าไม่สูงนักแต่ก็ยังสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และผู้มีอายุในช่วง 25 - 34 ปีมีเพียงร้อยละ 49.67 และ 49.59 เท่านั้นที่เห็นด้วย โดยดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.62 และ 2.63 ตามลำดับ ซึ่งนอกจากจะต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ แล้ว ยังมีค่าต่ำที่สุดในทุกประเด็นด้วย

2.7 ในประเด็นการเป็นที่พึ่งของสังคม ผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปยังเป็นกลุ่มที่เห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ มีร้อยละ 71.26 ที่เห็นด้วย มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.90 ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และพนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 53.92 ทั้งสองกลุ่ม และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.65 และ 2.68 ตามลำดับซึ่งมีค่าต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

2.8 ในประเด็นการเป็นผู้อุทิศตนในการพัฒนาประเทศ ผู้นำชุมชนมีสัดส่วนที่เห็นด้วยสูงที่สุดโดยมีอยู่ร้อยละ 76.68 และดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.99 พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ผู้มีอายุ 25 - 34 ปี และผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน ร้อยละ 57.96 59.63 60.96 และ 61.66 เห็นด้วยกับประเด็นนี้ โดยมีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นเท่ากับ 2.80 2.77 2.80 และ 2.75 ตามลำดับ นับเป็นกลุ่มที่เห็นด้วยในประเด็นนี้ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

2.9 ประเด็นการเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรมเป็นประเด็นที่มีผู้เห็นด้วยมากกว่าประเด็นอื่น ๆ และประเด็นการเป็นผู้รื้อนำในการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคมเป็นประเด็นที่มีผู้เห็นด้วยต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ ทุกประเด็น

2.10 ผู้ที่ไม่น่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่มีประสบการณ์กับมหาวิทยาลัยจะให้คะแนนของลักษณะอาจารย์สูงกว่าผู้ที่น่าจะเกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ ผู้นำชุมชนและผู้ให้แรงงานมีค่าดัชนีระดับความเห็นสูงกว่าข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทและนักธุรกิจ ผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าดัชนีระดับความเห็นสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือนมีค่าดัชนีระดับความเห็นสูงกว่าผู้มีรายได้สูงกว่า 5,000 บาท/เดือน และผู้ที่มีมาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมีค่าดัชนีระดับความเห็นสูงกว่าผู้ที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัย

3) ด้านปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

3.1 ด้านนี้มีประเด็นที่ศึกษา 8 ประเด็น ได้แก่ การสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถมาเป็นอาจารย์ ระบบค่าตอบแทนไม่เหมาะสม อาจารย์มีความรู้ไม่เพียงพอ อาจารย์มีแต่ความรู้ด้านทฤษฎีแต่ไม่มีประสบการณ์ทางปฏิบัติ อาจารย์ไม่สนใจงานสอน อาจารย์ไม่พัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ อาจารย์ให้บริการวิชาการนอกมหาวิทยาลัยมากจนมีเวลาให้การเรียนการสอนน้อย และอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถลาออกจากมหาวิทยาลัยไปทำงานในภาคเอกชน

3.2 ประเด็นที่มีประชาชนเห็นด้วยสูงกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ ปัญหาการสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถสูงมาเป็นอาจารย์ (มีร้อยละ 71.00) อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถลาออกจากมหาวิทยาลัยไปทำงานภาคเอกชน (มีร้อยละ 63.53) และอาจารย์มีความรู้ด้านทฤษฎีแต่ไม่มีประสบการณ์ทางปฏิบัติ (มีร้อยละ 51.26) สำหรับประเด็นที่มีประชาชนไม่เห็นด้วยสูงกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ อาจารย์มีความรู้ไม่เพียงพอ

3.3 ประเด็นการสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถมาเป็นอาจารย์ ผู้ที่มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนเห็นด้วยสูงที่สุดถึงร้อยละ 76.24 และผู้ใช้แรงงานร้อยละ 68.28 และผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน ร้อยละ 68.60 เห็นด้วย นับว่าน้อยที่สุด

3.4 ประเด็นระบบค่าตอบแทนไม่เหมาะสม ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนเห็นด้วยมากที่สุด (ร้อยละ 58.67) และ ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนเห็นด้วยน้อยที่สุด (ร้อยละ 37.14)

3.5 ประเด็นอาจารย์มีความรู้ไม่เพียงพอ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือนเห็นด้วยมากที่สุด (ร้อยละ 35.56) ในทางกลับกัน ผู้ใช้แรงงานเห็นด้วยน้อยที่สุด (ร้อยละ 25.54) และกลุ่มนี้ก็มีผู้ไม่เห็นด้วยมากที่สุด คือมีร้อยละ 61.94 ซึ่งนับว่าสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ทั้งหมด

3.6 ประเด็นอาจารย์มีแต่ความรู้ด้านทฤษฎีแต่ไม่มีประสบการณ์ทางปฏิบัติ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือนเห็นด้วยมากที่สุด (ร้อยละ 62.72) ในทางกลับกัน ผู้ใช้แรงงานเห็นด้วยร้อยละ 42.62 และผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนเห็นด้วยร้อยละ 42.81 นับว่าน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ และสองกลุ่มนี้ก็มีผู้ไม่เห็นด้วยมากที่สุด คือมีร้อยละ 42.45 และ 42.98 ตามลำดับ

3.7 ประเด็นอาจารย์ไม่สนใจงานสอน ผู้มีอายุ 35 – 44 ปี และ ผู้มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน เห็นด้วยร้อยละ 37.71 และ 37.14 ตามลำดับ นับว่ามากที่สุด ผู้ใช้แรงงานเห็นด้วยน้อยที่สุด (ร้อยละ 28.76) และกลุ่มนี้ไม่เห็นด้วยในประเด็นนี้มากที่สุด (ร้อยละ 53.68)

3.8 ประเด็นอาจารย์ไม่พัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ กลุ่มที่เห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ มีร้อยละ 46.74 ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีร้อยละ 46.14 และผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน มีร้อยละ 46.30 ในทางกลับกัน ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือนเห็นด้วยร้อยละ 33.73 และผู้ใช้แรงงานเห็นด้วยร้อยละ 33.00 นับว่าน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ และกลุ่มหลังสุดนี้ก็มีผู้ไม่เห็นด้วยมากที่สุด คือมีร้อยละ 50.75

3.9 ประเด็นอาจารย์ให้บริการวิชาการนอกมหาวิทยาลัยมากจนมีเวลาให้การเรียนการสอนน้อย กลุ่มที่เห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 55.95) และผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 55.16) ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 38.06

3.10 ประเด็นอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถลาออกจากมหาวิทยาลัยไปทำงานในภาคเอกชน กลุ่มที่เห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และ ผู้มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน ซึ่งเห็นด้วยร้อยละ 69.28 69.84 และ 69.40 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือนซึ่งมีอยู่ร้อยละ 53.15

6.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ

การศึกษาเกี่ยวกับบัณฑิตมี 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพบัณฑิตและด้านลักษณะของบัณฑิต โดย การศึกษาด้านแรกประชาชนได้แสดงความคิดเห็นว่าใช่ ไม่ใช่ และไม่มีความเห็น และสำหรับด้านหลัง ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเป็น 0 หมายถึงใช้ไม่ได้ 1 หมายถึงพอใช้ 2 หมายถึงปานกลาง 3 หมายถึงดี และ 4 หมายถึงดีมาก ดังนั้นในการวิเคราะห์ส่วนหลังนี้ พิจารณาคำนี้แสดงระดับความคิดเห็นประกอบกับค่าอื่น ๆ และดัชนีดังกล่าวคำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้

ดัชนีแสดงระดับความคิดเห็น

$$I_G = \frac{\sum_{i=1}^4 i p_i}{\sum_{i=1}^4 p_i} = \frac{\sum_{i=1}^4 i p_i}{1-p_0} \dots\dots\dots (2)$$

โดยที่ p_i แทนสัดส่วนของผู้ที่แสดงความคิดเห็นในระดับ i เมื่อ $i=0, 1, 2, 3, 4$
 $i=0$ หมายถึงใช้ไม่ได้ $i=1$ หมายถึงพอใช้ $i=2$ หมายถึงปานกลาง
 $i=3$ หมายถึงดี และ $i=4$ หมายถึงดีมาก

1) ด้านคุณภาพบัณฑิต

1.1 ในศึกษา มีประเด็นทางบวก 1 ประเด็น ได้แก่ บัณฑิตสามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายได้ และมีประเด็นทางลบ 4 ประเด็น ได้แก่ บัณฑิตที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาไม่สามารถทำงานได้ บัณฑิตไม่มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง บัณฑิตไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม และบัณฑิตไม่สนใจทำงานเพื่อรับใช้สังคม ประเด็นทางบวกเป็นประเด็นที่ประชาชนเห็นด้วยอย่างชัดเจน คือมีร้อยละ 74.73 สำหรับประเด็นทางลบที่ประชาชนไม่เห็นด้วยมากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ ประเด็นบัณฑิตที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาไม่สามารถทำงานได้ บัณฑิตไม่มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้

ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และบัณฑิตไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 53.56 53.81 และ 60.64 ตามลำดับ ประเด็นสุดท้ายคือ บัณฑิตไม่สนใจทำงานเพื่อรับใช้สังคม มีประชาชนที่ไม่เห็นด้วยร้อยละ 47.92 แม้ว่าจะไม่สูงมากนักแต่ก็มีค่าสูงกว่าผู้ที่เห็นด้วย

1.2 ประเด็นบัณฑิตสามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ ผู้มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท/เดือน เห็นด้วยมากที่สุด คือร้อยละ 78.09 สำหรับกลุ่มที่เห็นด้วยน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงาน ผู้มีอายุ 35 – 44 ปี ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือนหรือมากกว่า 20,000 บาท/เดือน และผู้ที่มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย มีอยู่ร้อยละ 72.79 72.44 72.57 72.32 และ 72.21 ตามลำดับ แต่ก็ยังนับว่ามีค่าค่อนข้างสูง

1.3 ประเด็นบัณฑิตที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาไม่สามารถทำงานได้ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ผู้มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท/เดือนซึ่งมีอยู่ร้อยละ 57.06 และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้นำชุมชนซึ่งมีอยู่ร้อยละ 47.32

1.4 ในประเด็นบัณฑิตไม่มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานซึ่งมีอยู่ร้อยละ 59.53 และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือนซึ่งมีอยู่ร้อยละ 41.70

1.5 ประเด็นบัณฑิตไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานซึ่งมีอยู่ร้อยละ 66.05 และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือนซึ่งมีอยู่ร้อยละ 53.14

1.6 ประเด็นบัณฑิตไม่สนใจทำงานเพื่อรับใช้สังคม กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานซึ่งมีอยู่ร้อยละ 56.88 และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือนซึ่งมีอยู่ร้อยละ 40.59

1.7 ในภาพรวมสรุปได้ว่า สำหรับประเด็นทางลบ กลุ่มที่น่าจะไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย เช่น ผู้ใช้แรงงาน ผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ผู้มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี ผู้มีรายได้ต่ำ และผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย พวกนี้ล้วนมีความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตในทางที่ติกว่ากลุ่มที่น่าจะเกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์กับมหาวิทยาลัย

2) ด้านลักษณะของบัณฑิต

2.1 ลักษณะของบัณฑิตที่พิจารณามนการศึกษาครั้งนี้มี 5 ประเด็น ได้แก่ บัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นผู้มีระเบียบวินัย เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และเป็นผู้มีบุคลิกภาพ พบว่า จากมาตรที่มีค่าระหว่าง 0 ถึง 4 ดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นมีค่าอยู่ระหว่าง 2.13 ถึง 2.65 ซึ่งหมายถึงระดับปานกลางถึงค่อนข้างดี โดยประเด็นบัณฑิตเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีดัชนีแสดงระดับความคิด

เห็นสูงที่สุด และความซื่อสัตย์มีดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาดัชนีแสดงระดับความคิดเห็นรวมของทุกประเด็น พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 คือสูงกว่าปานกลาง แต่ยังไม่ถึงระดับดี

2.2 ประเด็นบัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ พบว่าผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 75.09 มีความเห็นในระดับดีขึ้นไป มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.81 นับว่ามีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นในระดับดีขึ้นไปในสัดส่วนต่ำที่สุด คือ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 52.48 มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.51

2.3 ประเด็นบัณฑิตเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 57.76 มีความเห็นในระดับดีขึ้นไป มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.58 นับว่ามีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นในระดับดีขึ้นไปในสัดส่วนต่ำที่สุด คือ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000บาท/เดือน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 39.48 มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.26

2.4 ประเด็นบัณฑิตเป็นผู้ระเบียบวินัย พบว่า ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 45.85 มีความเห็นในระดับดีขึ้นไป มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.39 นับว่ามีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นในระดับดีขึ้นไปในสัดส่วนต่ำที่สุด คือ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000บาท/เดือน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 23.98 มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 1.99

2.5 ประเด็นบัณฑิตเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ พบว่า ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 41.88 มีความเห็นในระดับดีขึ้นไป มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.27 นับว่ามีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นในระดับดีขึ้นไปในสัดส่วนต่ำที่สุด คือ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000บาท/เดือน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 23.70 มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 1.91 ซึ่งต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ ทั้งหมด

2.6 ประเด็นบัณฑิตเป็นผู้มีบุคลิกภาพ พบว่า ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 60.65 มีความเห็นในระดับดีขึ้นไป มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.62 นับว่ามีค่าสูงกว่ากลุ่มอื่น ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นในระดับดีขึ้นไปในสัดส่วนต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน และผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 38.12 และ 40.22 มีดัชนีแสดงระดับความเห็นเท่ากับ 2.34 และ 2.25 ตามลำดับ

2.7 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ในทุกประเด็น ดัชนีแสดงระดับความเห็นของผู้ใช้แรงงานสูงกว่าของอาชีพอื่น ผู้มีอายุน้อยมีดัชนีแสดงระดับความเห็นสูงกว่าผู้มีอายุมาก ผู้มีการศึกษาค่ำมีดัชนีแสดงระดับความเห็นสูงกว่าผู้มีการศึกษาสูง ผู้มีรายได้น้อยมีดัชนีแสดงระดับความเห็นสูงกว่าผู้มีรายได้สูง และผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมีดัชนีแสดงระดับความเห็นสูงกว่าผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้หญิงมีดัชนีแสดงระดับความเห็นสูงกว่าผู้ชายเกือบทุกประเด็น

6.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในการศึกษารายนี้ พิจารณาแนวคิดในการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2 แนวคิด ดังนี้

แนวคิดที่ 1 การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการลงทุนในด้านทรัพยากรมนุษย์ซึ่งรัฐควรให้การสนับสนุน

แนวคิดที่ 2 การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการลงทุนส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์และความเจริญก้าวหน้าในอนาคต รัฐจึงไม่ควรให้การสนับสนุน

นอกจากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวคิดทางการศึกษาแล้ว ยังศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งพิจารณาแยกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ สัดส่วนที่รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐในปัจจุบัน และสัดส่วนที่ประชาชนคิดว่าผู้เข้าเรียนควรรับผิดชอบ

1) ด้านแนวคิดในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.1 ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 92 เห็นว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการลงทุนในด้านทรัพยากรมนุษย์ซึ่งรัฐควรสนับสนุน ซึ่งไม่เป็นที่แปลกใจ

1.2 สำหรับแนวคิดที่ 1 ที่ว่ารัฐควรให้การสนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น ผู้มีรายได้เดือนละ 10,001 – 20,000 บาทมีร้อยละ 93.19 ที่เห็นด้วย นับเป็นกลุ่มที่เห็นด้วยในสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มอื่นเล็กน้อย ผู้มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาทมีร้อยละ 89.52 ที่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ 1 ซึ่งนับว่าต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

1.3 สำหรับแนวคิดที่ 2 ที่ว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการลงทุนส่วนบุคคลรัฐจึงไม่ควรให้การสนับสนุนนั้น ที่เห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ตามลำดับ เป็นดังนี้ รายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาทมีร้อยละ 7.90 อายุไม่เกิน 25 ปี มีร้อยละ 7.61 ผู้ใช้แรงงานมีร้อยละ 7.25 และผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมีร้อยละ 7.09 ในทางตรงกันข้าม กลุ่มที่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ 2 น้อยกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท/เดือนมีร้อยละ 4.06 ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีร้อยละ 4.72 ผู้นำชุมชนมีร้อยละ 4.89 และ ผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมีร้อยละ 4.96

1.4 โดยรวมพบว่า ในแต่ละกลุ่มอาชีพ อายุ รายได้ และประเภทของครัวเรือนผู้ใช้แรงงาน ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ผู้มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท และผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย พวกนี้ล้วนเห็นด้วยกับแนวคิดที่ 1 น้อยกว่า และเห็นด้วยกับแนวคิดที่ 2 สูงกว่า สังกัดได้ว่ากลุ่มต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้เป็นกลุ่มที่น่าจะ ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

2) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยของรัฐพึ่งพิงงบประมาณแผ่นดินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในสัดส่วนค่อนข้างสูง พบว่า มหาวิทยาลัยของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต้องพึ่งพิงงบประมาณแผ่นดินโดยเฉลี่ย ถึงร้อยละ 70 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และเมื่อพิจารณาเฉพาะมหาวิทยาลัยที่จำกัดรับ (มหาวิทยาลัยปิด) ค่าเฉลี่ยของสัดส่วนดังกล่าวก็จะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะมีรายได้มาจากค่าธรรมเนียมและค่าเล่าเรียน แต่เนื่องจากมหาวิทยาลัยแทบทุกแห่งใช้อัตราค่าธรรมเนียมและค่าเล่าเรียนที่ถูกมากเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่าย ซึ่งนอกจากจะเป็นอัตราที่อยู่ในระดับใกล้เคียงกันทุกมหาวิทยาลัยแล้ว ในมหาวิทยาลัยหนึ่ง ๆ อัตราดังกล่าวยังเท่ากันทุกสาขาวิชาด้วย โดยมีได้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามกลุ่มสาขาวิชา ในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะสอบถามถึงการรับทราบของประชาชนเกี่ยวกับสัดส่วนที่รัฐสนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้ว ยังถามถึงสัดส่วนที่รัฐสนับสนุนและสัดส่วนที่ผู้เรียนควรจ่าย

1.1 ประเด็นการรับทราบสัดส่วนที่รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า ร้อยละ 94.89 ไม่ทราบว่า รัฐอุดหนุนการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากน้อยเพียงใด และกลุ่มที่ระบุว่าไม่ทราบมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 97.48 ผู้มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 97.10 และ ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 97.09

1.2 ประเด็นสัดส่วนที่รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า

(1) ในบรรดาผู้ที่คิดว่าตนเองทราบสัดส่วนที่รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษา เกือบทั้งหมดก็ไม่สามารถระบุสัดส่วนที่แท้จริงได้ถูกต้อง มีเพียงร้อยละ 1.44 เท่านั้นที่ระบุว่าสัดส่วนที่รัฐต้องสนับสนุนเป็น 70 – 89% ซึ่งใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

(2) กลุ่มที่ระบุว่าสัดส่วนที่รัฐต้องสนับสนุนเป็น 70 – 89% ที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีร้อยละ 2.84 ผู้มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท/เดือน และ มากกว่า 20,000 บาท/เดือน มีร้อยละ 2.71 และ 2.60 ตามลำดับ และ ผู้นำชุมชน มีร้อยละ 2.23

(3) ร้อยละ 0.34 ของผู้มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท ร้อยละ 0.50 ของผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 0.67 ของพนักงานบริษัทและนักธุรกิจ ร้อยละ 0.93 ของผู้มีรายได้เดือนละ 5,001 – 10,000 บาท และร้อยละ 0.95 ของผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกของครัวเรือนเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ระบุว่าสัดส่วนที่รัฐต้องสนับสนุนเป็น 70 – 89% นับเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนดังกล่าวค่ามากและต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

1.3 ประเด็นสัดส่วนที่ประชาชนคิดว่าผู้เข้าเรียนควรรับผิดชอบ ปรากฏว่า

(1) ร้อยละ 50.03 คิดว่าผู้เรียนควรรับผิดชอบในอัตรา 50 – 69% ร้อยละ 15.20 คิดว่าผู้เรียนควรรับผิดชอบในอัตรา 70 – 89% และร้อยละ 1.35 คิดว่าผู้เรียนควรรับผิดชอบในอัตราตั้งแต่ 90%

ขึ้นไป ซึ่งนับเป็นนิมิตหมายที่ดีที่ประชาชนมีความเห็นว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น ผู้เรียนควรจะมีส่วนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง

(2) ผู้ใช้แรงงานร้อยละ 53.30 มีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ที่คิดว่าผู้เรียนควรรับผิดชอบในอัตรา 50 - 69% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตบัณฑิต 1 คน และนับเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าอัตราอื่น ๆ ด้วย กลุ่มอื่น ๆ ที่คิดว่าผู้เรียนควรรับผิดชอบในอัตรา 50 - 69% ของค่าใช้จ่ายดังกล่าวในสัดส่วนที่สูงกว่าร้อยละ 50 ในลำดับรองลงมา ได้แก่ ผู้หญิง มีร้อยละ 52.02 ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีร้อยละ 51.31 ผู้มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในระดับมหาวิทยาลัย มีร้อยละ 51.51 ผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน และ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน มีร้อยละ 51.43 และ 51.38 ตามลำดับ และ ผู้มีอายุ 25 - 34 ปี และ 35 - 44 ปี มีร้อยละ 50.29 และ 50.27 ตามลำดับ

(3) ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน ร้อยละ 42.86 คิดว่าผู้เรียนควรรับผิดชอบในอัตรา 50 - 69% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตบัณฑิต 1 คน นับว่าต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งหมด

(4) พนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ และผู้ใช้แรงงาน เห็นว่า ผู้เรียนควรจ่ายมากกว่าร้อยละ 50 ในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ผู้หญิงมีสัดส่วนดังกล่าวสูงกว่าผู้ชาย ผู้มีอายุน้อยกว่ามีสัดส่วนดังกล่าวสูงกว่าผู้มีอายุมากกว่า ผู้มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีมีสัดส่วนดังกล่าวสูงกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ผู้มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท/เดือนมีสัดส่วนดังกล่าวสูงกว่าผู้มีรายได้สูง ท้ายที่สุด ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนคิดว่าผู้เรียนควรจ่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด มีสัดส่วนต่ำกว่ากลุ่มครัวเรือนอื่น ๆ และต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทุกกลุ่มด้วย

6.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ

บุคลากรของมหาวิทยาลัยและในแวดวงที่เกี่ยวข้องล้วนทราบกันดีแล้วว่าภายในปี พ.ศ. 2545 มหาวิทยาลัยของรัฐทั้งหมดจะต้องปรับสภาพการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันในกำกับ แต่ถึงนี้ ไม่แน่ว่าประชาชนทั่วไปจะรับทราบด้วยหรือไม่ และเมื่อทราบแล้วประชาชนจะคิดอย่างไร การศึกษารุ่นนี้จึงสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกนอกระบบใน 3 ด้านต่อไปนี้ คือ ด้านการรับรู้ ด้านผลกระทบของการออกนอกระบบ และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาเมื่อมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1) ด้านการรับรู้

1.1 มีประเด็นที่ศึกษาอยู่ 2 ประเด็นดังนี้ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ และแหล่งของการรับรู้ พบว่า ประชาชนร้อยละ 43.46 ที่ไม่ทราบเกี่ยวกับการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ และในบรรดาผู้ที่ทราบ มีร้อยละ 20.79 ทราบมาจากหนังสือพิมพ์

ร้อยละ 17.24 ทราบมาจากโทรทัศน์ ร้อยละ 12.12 ทราบมาจากญาติหรือเพื่อน ที่เหลือทราบมาจากวิทยุและสื่ออื่น ๆ

1.2 ในประเด็นการรับรู้ พบว่า ผู้ใช้แรงงานร้อยละ 56.43 ไม่ทราบเกี่ยวกับการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ทราบมากที่สุด กลุ่มที่ไม่ทราบน้อยกว่ากลุ่มอื่น คือ ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน และ ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 30.00 และ 30.11 ตามลำดับ

1.3 ในประเด็นแหล่งของการรับรู้เกี่ยวกับการออกนอกระบบพบว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ประชาชนแทบทุกกลุ่มระบุในสัดส่วนที่สูงกว่าสื่ออื่น ๆ ยกเว้น ผู้ใช้แรงงาน ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี ผู้มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน กลุ่มเหล่านี้มีสัดส่วนของผู้ที่รับทราบมาจากโทรทัศน์สูงกว่าหนังสือพิมพ์

2) ผลกระทบของการออกนอกระบบ

ในการที่มหาวิทยาลัยของรัฐจะต้องเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่าการออกนอกระบบ ซึ่งยังไม่เป็นที่ทราบชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านโครงสร้างองค์กร การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารการเงิน ที่สำคัญที่สุดคืองบประมาณสนับสนุนว่าจะยังคงได้จากรัฐเท่าเดิมหรือไม่อย่างไร รวมทั้งผลกระทบการจัดสรรงบประมาณมาให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งสิ่งนี้จะกระทบประชาชนเป็นอย่างมาก ในที่นี้จะแยกผลกระทบด้านค่าใช้จ่ายออกไปพิจารณาภายหลัง

การศึกษาในส่วนนี้อยู่ใน 3 ลักษณะ คือ เมื่อออกนอกระบบแล้วประเด็นที่พิจารณาจะอยู่ในสภาพ คีชีน เหมือนเดิม หรือ เถวลง เมื่อเทียบกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2.1 ในด้านผลกระทบของการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ มีการศึกษาอยู่ 6 ประเด็น คือ ความเป็นธรรมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ คุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยรวม คุณภาพของอาจารย์โดยรวม คุณภาพของนักศึกษาโดยรวม ความเป็นอิสระในการบริหารของมหาวิทยาลัย และภาพลักษณ์หรือภาพพจน์โดยรวมของมหาวิทยาลัย

จากการศึกษา พบว่า ความเป็นอิสระในการบริหารมหาวิทยาลัย เป็นประเด็นที่ประชาชนคิดว่ามหาวิทยาลัยของรัฐจะคีชีนเมื่อออกนอกระบบ เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าความคิดเห็นลักษณะอื่น ๆ และประเด็นอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด คือ มีประชาชนร้อยละ 67.19 ที่คิดเห็นเช่นนั้น ส่วนประเด็นที่ประชาชนเห็นว่า จะเถวลงเมื่อมหาวิทยาลัยออกนอกระบบในสัดส่วนที่สูงที่สุด คือความเป็นธรรมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ ซึ่งอยู่ร้อยละ 19.67

มีประชาชนไม่น้อยที่คิดว่ามหาวิทยาลัยของรัฐจะยังคงสภาพเหมือนเดิมในแทบทุกประเด็นแม้จะออกนอกระบบก็ตาม ยกเว้นประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารมหาวิทยาลัยและประเด็น

ความเป็นธรรมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ ประชาชนคิดว่าประเด็นอื่น ๆ ที่เหลือจะมีสภาพเหมือนเดิม ในสัดส่วนระหว่างร้อยละ 40.58 ถึง 46.17 ซึ่งมีค่าสูงพอ ๆ กับสัดส่วนที่คิดว่าดีขึ้น

2.2 ในประเด็นความเป็นธรรมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน เห็นว่าดีขึ้นด้านมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ ในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 44.94 และร้อยละ 23.21 ของผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป คิดว่าเลวลงในสัดส่วนสูงที่สุด

2.3 ในประเด็นคุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยรวม พบว่า ผู้มีรายได้มากกว่าเดือนละ 20,000 บาท และผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า เห็นว่าดีขึ้นด้านมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ ในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 58.55 และ 58.25 ตามลำดับ และผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป คิดว่าเลวลงในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 13.27

2.4 ในประเด็นคุณภาพของอาจารย์โดยรวม ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า เห็นว่าดีขึ้นด้านมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ ในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 58.13 และผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนและผู้มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป คิดว่าเลวลงในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 8.43 และ 8.82 ตามลำดับ

2.5 ในประเด็นคุณภาพของนักศึกษาโดยรวม ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนเห็นว่าดีขึ้นด้านมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ ในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 50.38 และผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี และผู้ใช้แรงงาน คิดว่าเลวลงในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 13.87 และ 13.75 ตามลำดับ

2.6 ในประเด็นความเป็นอิสระในการบริหารของมหาวิทยาลัย ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน เห็นว่าดีขึ้นด้านมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ ในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 78.87 นับเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ทั้งหมดด้วย ส่วนกลุ่มผู้ที่มาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกเรียนในระดับมหาวิทยาลัย มีอยู่ร้อยละ 7.42 ผู้มีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท มีอยู่ร้อยละ 7.41 ผู้มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีร้อยละ 7.30 และ ผู้มาจากครัวเรือนที่มีสมาชิกเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน มีอยู่ร้อยละ 7.26

2.7 ในประเด็นภาพลักษณ์หรือภาพจน์โดยรวมของมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนเห็นว่าดีขึ้นด้านมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ ในสัดส่วนสูงที่สุด คือ มีร้อยละ 54.58 แต่ผู้ใช้แรงงาน คิดว่าเลวลงในสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ คือ มีร้อยละ 17.36

2.8 โดยรวม พบว่า สัดส่วนของผู้ใช้แรงงานและผู้นำชุมชนที่มีความเห็นว่า เมื่อออกนอกระบบแล้วมหาวิทยาลัยจะมีสภาพจะดีขึ้น ต่ำกว่าสัดส่วนของข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทหรือนักธุรกิจ ใน 4 ประเด็น คือ คุณภาพของมหาวิทยาลัย คุณภาพของอาจารย์ คุณภาพของนักศึกษา และความเป็นอิสระในการบริหารของมหาวิทยาลัย ที่เหลืออีก 2 ประเด็น สัดส่วนของความเห็นว่าดีขึ้น ไม่ต่างกันมากนัก ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีสัดส่วนที่ตอบว่าดีขึ้นเมื่อออกนอกระบบสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาคต่ำกว่าปริญญาตรีในทุกประเด็น ยกเว้นความเป็นธรรมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อที่มีสัดส่วนของความเห็นว่าดีขึ้น ไม่แตกต่างกันมากนัก และสัดส่วนที่ตอบว่าการออกนอกระบบจะทำให้มหาวิทยาลัยดีขึ้นสูงขึ้น

ตามระดับรายได้ในเกือบทุกประเด็น และผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือนเรียนหรือเคยเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐมีสัดส่วนของความเห็นว่าดีขึ้นสูงกว่าอีก 2 กลุ่มในเกือบทุกประเด็นเช่นกัน

3) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเมื่อมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบ

เนื่องจากค่าใช้จ่ายเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงแยกศึกษาเป็นหัวข้อต่างหากจากผลกระทบด้านอื่น ๆ การศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายนี้เป็นการศึกษาว่า เมื่อมหาวิทยาลัยออกนอกระบบแล้วประชาชนคิดว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาจะสูงขึ้น เท่าเดิม หรือลดลงเท่าไร

3.1 ประชาชนร้อยละ 80.33 เห็นว่าเมื่อมหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกระบบแล้วค่าใช้จ่ายในการศึกษาจะสูงขึ้น ร้อยละ 12.70 เห็นว่าเท่าเดิม และ ร้อยละ 6.97 เห็นว่าลดลง

3.2 ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 83.25 และ ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าร้อยละ 83.67 เห็นว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจะสูงขึ้นเมื่อออกนอกระบบเป็นกลุ่มที่มีความเห็นเช่นนี้สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ แต่พบว่าไม่ต่างจากตัวเลขรวมมากนัก ยกเว้นกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีเพียงร้อยละ 75.72 ที่มีความเห็นเช่นนี้ นับว่าต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

7. สรุปผลการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงนโยบายและการดำเนินงาน

1) มหาวิทยาลัยของรัฐควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ด้านการบริการสังคมหรือชุมชน และการทำงานบำรูงจิตปวฒนธรรมให้มากขึ้น

2) ภาพพจน์ของมหาวิทยาลัยของรัฐในสายตาประชาชนทั่วไปค่อนข้างดี โดยเฉพาะผู้ที่ไม่น่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่มีประสบการณ์กับมหาวิทยาลัย แต่สำหรับผู้ที่น่าจะเกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยจะให้ความเห็นไม่ดีเท่ากลุ่มแรก แสดงว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้ที่ผ่านเข้ามาในมหาวิทยาลัยไม่ได้แสดงความเห็นที่ดีนัก มหาวิทยาลัยจึงควรปรับปรุงการดำเนินงาน การพัฒนาอาจารย์ การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีกับนักศึกษา

3) อาจารย์ควรเพิ่มพูนประสบการณ์ในทางปฏิบัติและเพิ่มบทบาททางสังคมให้มากขึ้น

4) มหาวิทยาลัยต้องปรับปรุงหลักสูตร โดยเน้นให้บัณฑิตสามารถออกไปทำงานได้เมื่อจบการศึกษา โดยอาจเพิ่มเรื่องการฝึกงาน และให้มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเองมากขึ้น โดยเน้นการทำภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และประเมินผลการเรียนในวิชาต่าง ๆ โดยใช้ข้อสอบที่มีการวิเคราะห์มิใช่แต่ท่องจำอย่างเดียว

5) รัฐควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบถึงภาระที่รัฐต้องรับไว้ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยทำการศึกษาถึงสัดส่วนที่รัฐต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละหลักสูตร ซึ่งคาดว่าจะมีสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเพื่อไม่ให้เกิดการต่อต้านหากประชาชนจะต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น ทั้งนี้ควรแสดงสัดส่วนการรับภาระระหว่าง

รัฐและประชาชนเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศที่กำลังพัฒนา และเป็นที่ยกาคว่าหากประชาชนจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นก็คงไม่มีปัญหามากนักหากได้รับข้อมูลเพียงพอและจากการศึกษาครั้งนี้ ประมาณร้อยละ 50 ของผู้ตอบเห็นว่า ประชาชนควรรับภาระค่าใช้จ่ายในสัดส่วนร้อยละ 50 - 69 ซึ่งค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับปัจจุบันที่เป็นอยู่

6) การปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยก็เช่นกัน รัฐควรประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า มีผู้ไม่ทราบเรื่องนี้ถึงร้อยละ 43 โดยประมาณ ประชาชนควรได้รับรู้และแสดงความเห็นเนื่องจากมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างชัดเจน

7) รัฐควรมีความชัดเจนในภาพของมหาวิทยาลัยในกำกับว่าควรจะมีรูปแบบการบริหารอย่างไร โดยอาจสร้างเป็นตัวแบบ (model) ให้เห็นเป็นตัวอย่าง หรือประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงรูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยที่อยู่ในสถานภาพนี้ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการนำเสนอเป็นตัวอย่างเท่านั้น มหาวิทยาลัยต้องมีอิสระในการวางรูปแบบการบริหารงานของตนเอง และที่สำคัญรัฐควรมีความชัดเจนในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการลงทุนและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ เป็นเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้นำเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัยและรัฐบาลแล้ว แต่ที่นำเสนอในการศึกษานี้ก็เนื่องมาจากผลการศึกษาซึ่งสะท้อนถึงความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปที่ไม่ใช่บุคลากรในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความเห็นที่ไม่ค่อยเชื่อว่าการออกนอกระบบแล้วจะทำให้มหาวิทยาลัยดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน โดยความเห็นที่ว่าดีขึ้นที่ชัดเจนคือประเด็นของความเป็นอิสระเท่านั้น ส่วนในด้านอื่น ๆ ความเห็นที่ว่าดีขึ้นกับเท่าเดิมมีพอ ๆ กัน และประมาณร้อยละ 80 ของผู้ตอบมีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้เรียนจะสูงขึ้นเมื่อออกนอกระบบ ดังนั้น ที่รัฐได้ให้ข้อมูลว่ารัฐจะสนับสนุนงบประมาณไม่น้อยกว่าที่เป็นอยู่ จึงจะไม่สื่อถึงประชาชนโดยทั่วไป

บรรณานุกรม

- กำแพง ศดิรกุล, 2531. "ปรากฏการณ์" เสนอในการประชุมทางวิชาการของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เรื่องการพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยของรัฐ กับความเป็นเลิศทางวิชาการ. ณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา วันที่ 20 เมษายน 2531.
- สุภรณ์ ศรีหผล, 2516. "บทบาทของมหาวิทยาลัยในการให้บริการแก่สังคม" บทความเสนอในการสัมมนา เรื่องบทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาระดับท้องถิ่นและภูมิภาค. จัดโดย ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา วันที่ 27 - 30 มีนาคม 2516.
- อุทุมพร จามรมาน, 2540. "การจัดอันดับมหาวิทยาลัยกับการประกันคุณภาพการศึกษา" *Chulalongkorn Review* 10(39): 97 - 133.
- _____. 2541. "รูปแบบการประกันคุณภาพอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ผลการประกันคุณภาพ." *Chulalongkorn Review* 10(39): 88 - 116.
- Beeby, C.E, 1966. *The Quality of Education in Developing Countries*. Massachusetts : Harvard University Press.
- de Fossard, R.A., 1970. "The University and Its Aims." in *A University Perspective*. pp. 1 - 19 edited by R.A. de Fossard. New York : John Wiley and Sons.
- UNESCO, 1976. *A World Guide to Higher Education*. New York : Bowker Publishing Company.
- Warren, Jonathan R. (ed.), 1983. *Meeting the New Demand for Standards* San Francisco : Jossey - Bass, Inc.